

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 18

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

— *Bre-che-che-chex! coax! coax!*
Căci fără apă am rămas!

Așa striga o broască, ce de cu primăvară
Din valea cea slotoasă, pe deal s-a fost retras,*
Și într-o scursură trăia ca pe Parnas.*
Dar seceta de vară
Scursurile-a zbicit,*
Iar broasca mea zvântată de-a glodului dar mare,
Striga la zei așa de tare,
Precum mai sus v-ați lămurit.
Ea prin acea strigare rugi grele înălța:
Să se ridice apa pân' la scursura sa.
Când iată!
Zeul se arăta.
Și-i zice: „Ce vrei oare,
Urâtă grăitoare?”
(Era, se vede, Joe în bune dispoziții)
„Nu pot băga în seamă a tale, eu, capricii,
Ca să înec o vale și un întreg norod,
Când tu poți singură să te cobori la glod
De unde te-ai urcat
Pe deal, ce nu ți-e dat”.

Sunt unii dintre oameni, care cu sete vor
Ca bine să le fie pe lume numai lor;
Vânând pe orice chipuri măriri, averi și nume,
Măcar să piară lumea.

Alecu Donici, *Broasca și zeul*

*slotoasă – umedă

*Parnas – munte în Grecia considerat, în vechime, un loc sacru pentru zeii Dionysos, Apollo și reședință a muzelor

*a zbici – a se usca

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *trăia*, *zvântată*. **4 puncte**
2. Menționează rolul semnului *două puncte* din secvența: *Și-i zice: „Ce vrei oare, / Urâtă grăitoare?”*. **4 puncte**
3. Scrie patru termeni din familia lexicală a cuvântului *singur*. **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin diftong din versurile: *Așa striga o broască, ce de cu primăvară / Din valea cea slotoasă, pe deal s-a fost retras*. **4 puncte**
5. Numește două moduri de expunere identificate în text. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, motivul pentru care broasca se roagă zeilor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia literară *fabulă* a textului dat. **16 puncte**

- În compunerea ta, trebuie:
- să precizezi două trăsături ale fabulei;
 - să prezinți detaliat două trăsături ale fabulei, valorificând fragmentul dat;
 - să ai un conținut adecvat cerinței;
 - să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Ultima oară omul a pășit pe Lună în 1972, dar NASA are în vedere o nouă misiune selenară pentru 2024! Este vorba de programul Artemis, ce va construi o bază pentru un echipaj uman care să facă popas acolo în drum spre Marte, planeta pe care omenirea visează s-o colonizeze. Nu-i nemaipomenit?

Sigur, o bază spațială pe Lună pare un lucru mai lesne de realizat decât construirea unui habitat pe Planeta Roșie, însă există multe inconveniente de care oamenii de știință țin seama. De exemplu, suprafața Lunii este acoperită de un strat subțire de praf care provine de la resturile de meteoriti și comete care rătăcesc în spațiu. Pentru că este vid și nu bate vântul, praful lunar nu se împrăștie. De aceea, urmele pașilor lăsate în nisipul selenar de astronauții misiunii Apollo 11 vor rămâne intacte milioane de ani. În schimb, particulele de praf sunt extrem de abrazive și le pot pricinui probleme respiratorii viitorilor astronauți.

Pe Lună nu există atmosferă și nici nori, astfel încât nimic nu filtrează ziua razele pârjolitoare ale Soarelui, după cum nimic nu reține noaptea căldura adunată peste zi. Din această cauză, pe Lună variațiile de temperatură sunt foarte mari, de la 100 de grade Celsius la -200 de grade Celsius.

Viitorii exploratori s-ar putea stabili în regiunile polare ale Lunii, unde se găsește apă potabilă înghețată. Gheața nu se topește pentru că este ascunsă de lumina Soarelui în umbra craterelor. De aceea, în jurul gheții s-ar putea construi o bază lunară pentru explorarea spațiului. [...]

Gravitația slabă a Lunii, de șase ori mai mică decât a Pământului, le va permite astronauților să lanseze mai ușor rachete în spațiu. De aceea, din când în când, ei vor pleca de acolo către alte planete ale Sistemului Solar.

Cristian Presură, *O călătorie prin univers. Astrofizica povestită*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - anul în care este programată o nouă expediție pe Lună; **4 puncte**
 - planeta pe care omenirea dorește să o colonizeze. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și denumirea publicației din care a fost preluat fragmentul dat. **4 puncte**
- Menționează gradul de comparație și cazul adjectivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *le Sigur, o bază spațială pe Lună pare un lucru mai lesne de realizat decât construirea unui habitat pe Planeta Roșie.* **4 puncte**
- Transcrie, din fraza următoare, propoziția principală și propoziția subordonată, precizând felul acesteia: *Gravitația slabă a Lunii, de șase ori mai mică decât a Pământului, le va permite astronauților să lanseze mai ușor rachete în spațiu.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, introdusă prin adverbul relativ *cum*. **4 puncte**

B. Redactează o descriere de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți un peisaj de noapte cu lună plină. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două caracteristici ale peisajului ales;
- să utilizezi două figuri de stil diferite;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).